

144. Hagby, Täby sn.

Pl. 92, 94.

Litteratur: B 125, L 651. Joh. Bureus, F a 6 s. 176 n:r 63 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 404, F a 1 s. 91; M. Aschaneus, F b 18 s. 71 f.; Ransakningarna 1667—84; J. Hadorph, Resejournal; J. Peringskiöld, F l 5: 3 bl. 17, Monumenta 3, bl. 57; UFT h. 10 (1882), s. 196; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 87, Anteckningar 1903 (ATA).

Äldre avbildningar: Aschaneus, teckning (F b 18); Leitz och Hadorph, teckning (i F l 5: 3), träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 125); Brate foto 1903 (ATA).

Om ristningens läge se U 143.

Ristningens höjd 2,95 m., bredd 1,55 m. Bergytan är på vissa ställen, särskilt vid ristningens mittparti, starkt vittrad, så att ornamentiken där ej fullt kan utredas. Inskriften är bättre bevarad.

Inskrift:

+ kamal × auk × purstain + auk × purhils × litu × rista × runa × iftir × biarn × fapur isnn × auk + iftir ×
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
 isikat × brupur is - auk × hulmfri iftir buanta sin
 70 75 80 85 90 95 100 105

Gamall ok Þorstæinn ok Þorgils letu rista runa[R] æftir Biorn, faður sinn, ok æftir Sig[hv]at, broður sinn, ok Holmfri[ð]r æftir boanda sinn.

»Gammal och Torsten och Torgils läto rista runorna efter Björn, sin fader, och efter Sigvat, sin broder, och Holmfrid efter sin man.»

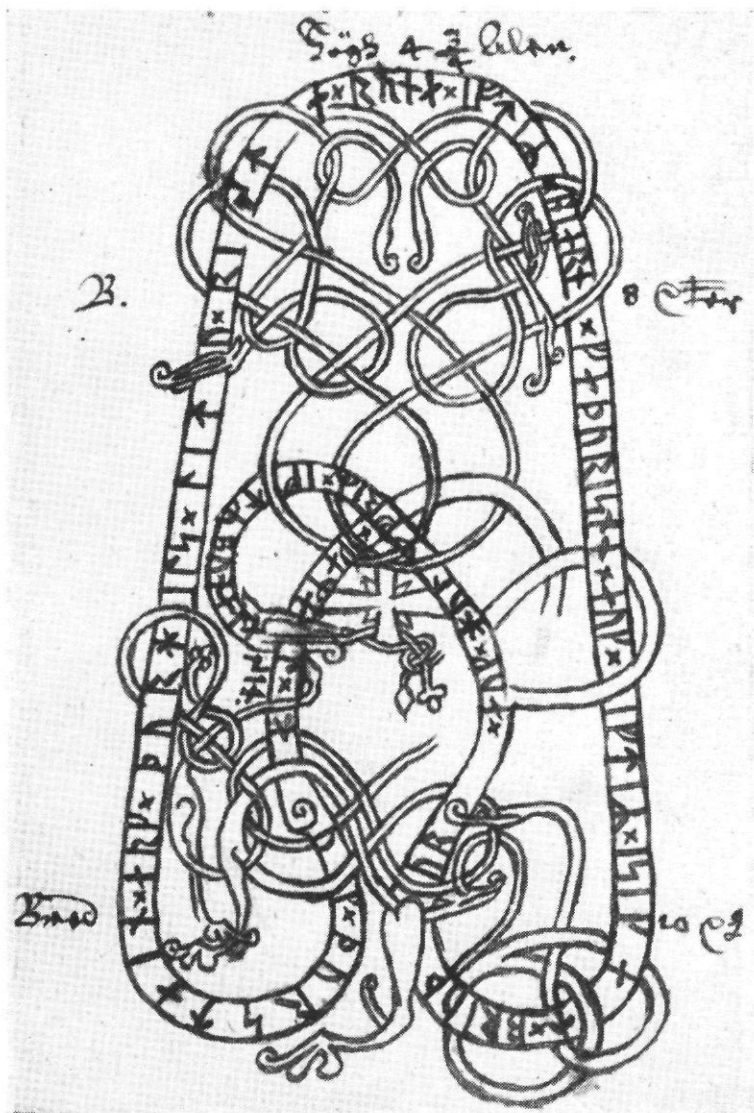

Fig. 134. U 144. Hagby, Täby sn.
Efter teckning av Aschaneus.

Till läsningen: Inga stungna runor förekomma. Alla runor äro fullt tydliga och säkra t. o. m. 78 r, sålunda även 55—58 isnn. 79 i är säkert. Av 80 s synes endast övre och nedre stapeln; det förbindande mellanstreckket förefaller icke ha varit ristat. Runan 81 endast en svagt skönjbar hst; kan möjligen ha varit n. Därefter kan möjligen en runa vara bortvittrad, men troligen har här endast funnits ett sk. Även 82—83 au äro skadade. Återstoden av inskriften är klar.

Rhezeliuss: 55—58 isnn, 67—78 isikat × briupur, 79—81 anges som otydligt. 96 i saknas. — Aschaneus: 55—58 isnn, 67—78 isikat × briupur; 79—81 saknas; 96 i saknas. — Hadorph och Leitz: 55—58 sin, 67—72 isikat, 79—84 keran¹; 104—106 sin saknas. — Inskriften finnes märkligt nog icke hos Dybeck. Troligen har denne endast gjort ett flyktigt besök på platsen, varvid han som hastigast kollationerat Bautils träsnitt av U 143 och ej alls återfunnit U 144. — Brate: 55—58 isnn, 67—72 isikat, 79—84 isit.

Egendomligt är, att det vanliga ordet »sin» två gånger är felristat i inskriften. 67—72 isikat

¹ Läsningen keran finnes även i Hadorphs resejournal och härstammar sålunda från Hadorph själv. Teckningen i F l 5: 3 har karan.

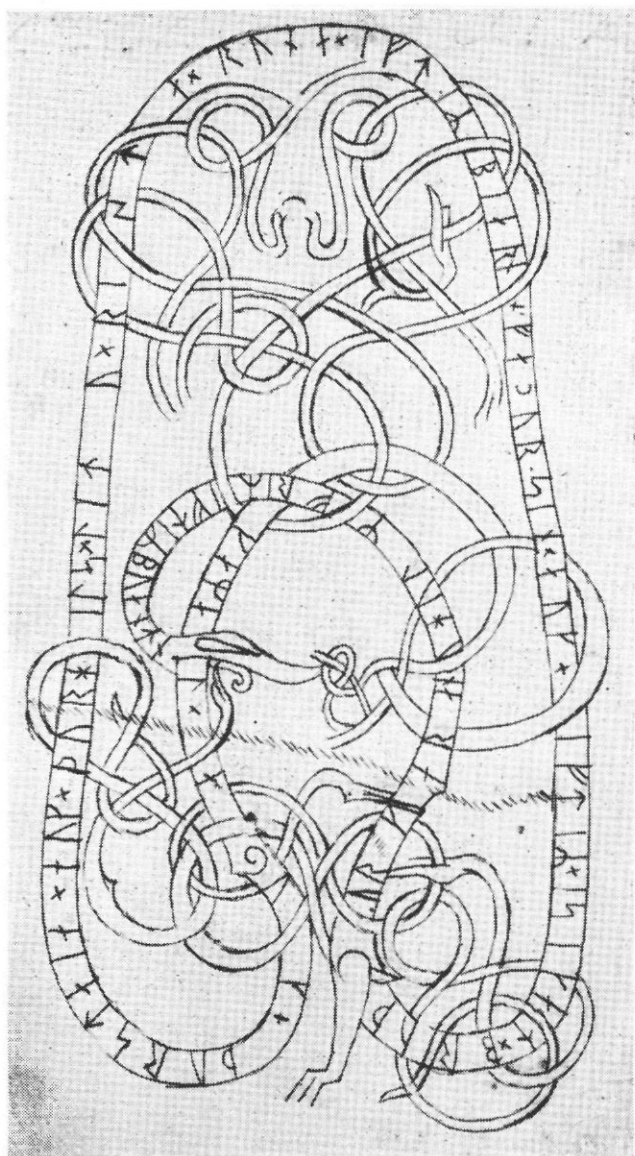

Fig. 135. U 144. Hagby, Täby sn.
Efter teckning i F 1 5: 3.

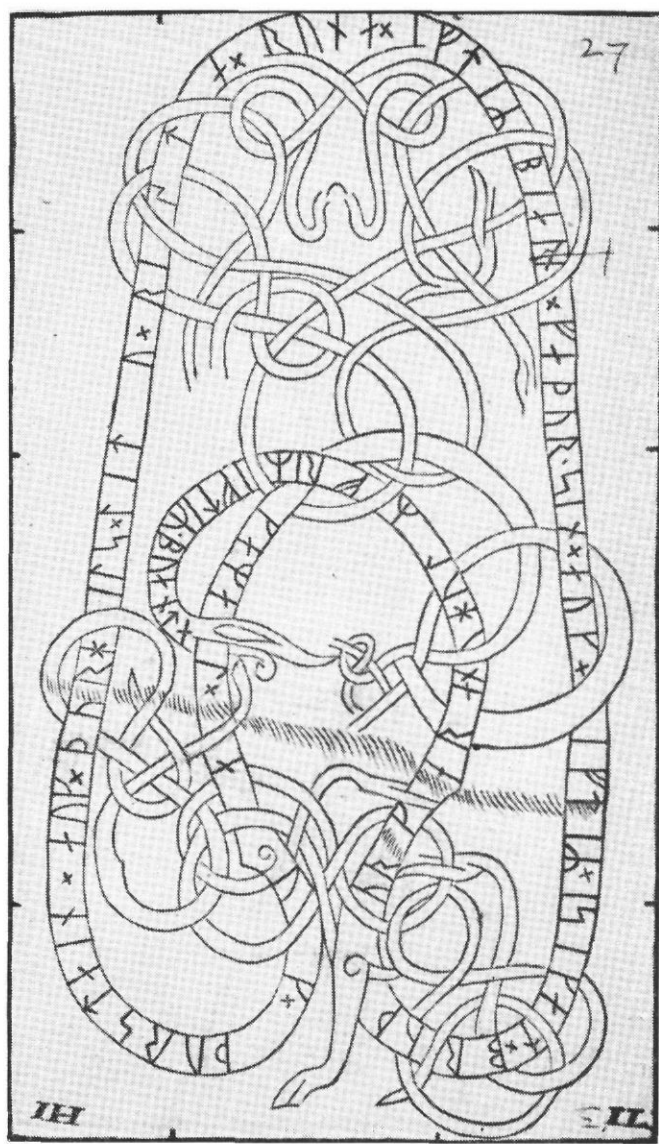

Fig. 136. U 144. Hagby, Täby sn.
Efter B 125.

är säkerligen en bristfällig beteckning för mansnamnet (ack.) *Sighvat*. Jfr även *isnn* för *sinn*. Den egendomliga beteckningen av *s* med *is* förekommer även i U 152 och U 151, L 418 Hammarby kyrka, L 467 Grana, Vallentuna sn, vidare i Färentuna härad: U 41, 42 samt i v. Uppland: L 722 och 723 Klysta, Vårfrukyrka sn och i Västmanland L 998 L. Kyringe, Björksta sn (ristad av Balle). — *R* i 85—92 *huimfrir* beror på palatalisering efter föregående *i*: *Holmfri(ð)r* > *Holmfrir*.

Ristningen är enligt Brate utförd av samme man som U 163.

Om mansnamnet *Gamall* se Sö 312 och U 56, om *Sighvatr* Sö 317, om kvinnonamnet *Holmfriðr* U 25.

Samma personer omtalas även i inskriften U 152.

145. Hagby, Brohammaren, Täby sn.

Pl. 93, 94.

Litteratur: B 131, L 652 (och 649), D 2: 21. Joh. Bureus, F a 6 s. 95 n:r 16 (Aschaneus), s. 143 n:r 37 (Axehiellm), s. 161 n:r 44 (Axehiellm), s. 165 n:r 14 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 113, F a 1 s. 27; M. Aschaneus, F b 19 bl. 63; Ransakningarna 1667—84; J. Hadorph, Resejournal; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 61; P. Dijkman, Historiske Anmärckningar (1723), s. 17; C. M. Brandelius, Descriptio Paroeciæ Roslagiæ Täby (Diss. Ups., pres. E. M. Fant, 1786),